

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 71 0 Рс 212493 18 Рев
Бања Лука, 13.12.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице С. К. из Б. Л., коју заступа пуномоћник Д. М., адвокат из Б. Л., против тужене Републике Српске, Влада Републике Српске, коју заступа Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника Бања Лука, ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 212493 18 Рсж од 26.06.2018. године, на сједници вијећа одржаној дана 13.12.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 212493 15 Рс од 25.10.2017. године туженој је наложено да тужитељицу врати на дужност директора Г. Ц. Р. С. – Центра за ..., као и да јој, на име разлике плате за период 01.01.2014. године па до 30.04.2017. године, исплати износ од 33.947,46 КМ, са законском затезном каматом на начин из изреке првостепене пресуде, уз обавезу да за исти временски период на име тужитељице надлежним фондовима уплати све доприносе по основу рада који тужитељици припадају на означеној функцији. Тужени је обавезан да тужитељици надокнади трошкове парничног поступка у износу од 2.662,85 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 212493 18 Рсж од 26.06.2018. године жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што су тужбени захтјев тужитељице и захтјев за накнаду трошкова поступка у цјелости одбијени као неосновани. Тужитељица је обавезана да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 250,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељица због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи или да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на ревизију тужена предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице да се тужена обавезе да ју врати на мјесто директора Г. Ц. Р. С. и да јој исплати разлику плата за период 01.01.2014. године па до 30.04.2017. године, уз уплату законских доприноса за исти период.

Захтјев тужитељице је утемељен на наводима: да је на означену функцију именована без ограничења мандата и да је у управном спору поништено рјешење о разрјешењу тужитељице са наведене функције.

Одлучујући о захтјеву тужитељице, поведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је одлуком Владе Републике Српске број ... („Службени гласник Републике Српске“ број 31/02, 63/05, 33/09) основан Г. Ц. Р. С. као Центар за ...Р. С. да је дана 27.08.2003. године рјешењем Владе број 02/1-020-835/03 тужитељица именована на дужност директор овог центра; да је дана 12.09.2013. године рјешењем истог органа број 04/1-012-2-1969/13 тужитељица разрјешена дужности, због истека мандата; да је у управном спору, по тужби тужитељице која је поднесена дана 13.10.2013. године против акта о разрјешењу, Окружни суд у Бањој Луци пресудом број 11 0 У 012944 13 У од 26.01.2015. године поништио рјешење о разрјешењу тужитељице са мјеста директора Центра; да је у 2013. години тужена расписала јавни конкурс за радно мјесто директора Центра на који се тужитељица није пријавила.

На темељу тих чињеница, налазећи да су за разрјешење овог спора релевантне одредбе Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 55/07 – Пречишћени текст, даље: ЗР), првостепени суд је, имајући у виду утврђену чињеницу - да је у управном спору поништена одлука о разрјешењу тужитељице дужности директора Центра, те налазећи да је у поменутом управном спору Окружни суд у Бањој Луци разрјешити све приговоре који се тичу основаности захтјева тужитељице, првостепени суд је закључио да је тужитељица разрјешена дужности на незаконит начин. Сагласно томе, позивом на одредбу члана 130. ЗР, првостепени суд је обавезао тужену да успостави раније стање, односно да тужитељицу врати на функцију са које је разрјешена, као и да јој за спорни период исплати захтијевану разлику плата.

Одлучујући о жалби тужене, цијенећи да је, према Одлуци о оснивању, Г. Ц. Р. С. основан ради обављања стручних пословања везаних за начела једнакости и равноправности полова (став 1. одлуке), те да је ставом 2. прописано да ће се на рад Центра примјењивати прописи који важе за републичке органе управе, републичке установе и друге републичке институције, другостепени суд је, за разлику од првостепеног суда, становишта да су за разрјешење овог спора релевантне одредбе Закона о административној служби у управи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/02, 62/02, 38/03, 42/04, 49/06 и 20/07 – даље: ЗОАС), који законски пропис је био на снази у вријеме именовања тужитељице. Имајући у виду да је одредба члана 48. наведеног закона измјењена чланом 10. Закона о измјенама и допунама Закона о административној служби у управи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/06), тако што је постављање и именовање руководиоца Републичке управе и Републичке управне организације ограничено на период од 5 година, другостепени суд је закључио да тужитељици због истека петогодишњег мандата, рачунајући од дана именовања, тужитељици, по сили закона, не припада право враћања на функцију директора, без поновног именовања на законом прописан начин, што подразумијева поступак јавне конкуренције. Из ових разлога, становишта је да није основан захтјев тужитељице за враћање на дужност директора Центра, док према

стављеном захтјеву распоред тужитељице на друго радно мјесто није предмет овог спора. Другостепени суд је становишта да из ових разлога тужбени захтјев није основан, без обзира на чињеницу да је у управном спору поништено рјешење о разрјешењу тужитељице, налазећи да је управни акт поништен због формалне незаконитости и да у управном спору није рјешавано о праву тужитељице за враћање на радно мјесто директора, нити о праву на исплату плате. Сагласно томе, другостепени суд је жалбу тужене усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитељице одбио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Према утврђењу нижестепених судова, рјешењем Владе Републике Српске од 27.08.2003. године, тужитељица је именована на дужност директора Г. Ц. Р. С.. Томе је претходило оснивање Центра, на основу Одлуке о оснивању Г. Ц. Р. С., коју одлуку је Влада Републике Српске донијела на сједници одржаној дана 20.12.2001. године. Ставом 2. наведене одлуке је прописано да се на рад Центра примјењују прописи који важе за републичке органе управе, републичке установе и друге републичке институције, ако овом одлуком није другачије одређено. Сагласно ставу 2. одлуке о оснивању, те одредби члана 1. и 2. став 3. ЗОАС, који законски пропис је био на снази у вријеме именовања тужитељице, правилан је закључак другостепеног суда да су за разрјешење овог спора релевантне одредбе ЗОАС.

У вријеме именовања тужитељице (27.08.2003. године), према тадашњем тексту одредбе члана 48. мандат на наведеној функцији није био ограничен, као што тужитељица и наводи у тужби. Међутим, ова законска одредба је мијењана чланом 10. Закона о измјенама и допунама Закона о административној служби у управи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/06), који је ступио на снагу дана 06.06.2006. године, тако што је прописано ограничење трајања мандата на период од 5 година, које се одражава и на радно правни статус тужитељице. На исти начин ограничење мандата је прописано и одредбом члана 26. Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“ број 118/08, 117/11, 37/12), који законски пропис је сада на снази. Од дана ступања на снагу наведених измјена закона, а поготово од дана именовања тужитељице, па до њеног разрјешења (12.09.2013. године) је прошао мандатски период од 5 година. Протеком тог периода, по сили закона, тужитељица је изгубила право обављања наведене функције, а чињеница да је и по истеку мандата, све до доношења рјешења о разрјешењу, обављала ту функцију, није на њену штету.

Како је, дакле, по сили закона тужитељица изгубила право да обавља спорну функцију, те како нема аутоматског продужења мандата, без обзира што је по тужби тужитељице у управном спору поништено рјешење о разрјешењу (које је деклараторног карактера), нема мјеста налагању туженој да тужитељицу врати на дужност директора Г. Ц. Р. С., нити налагању исплате разлике плате, како је то правилно закључио и другостепени суд.

Тужитељици, сагласно одредби члана 48. став 4. ЗОАС, по истеку мандата, припада право да се врати на раније радно мјесто, али тужитељица у том правцу није поставила захтјев, нити је утврђено које је послове обављала прије именовања на спорну функцију.

Према томе, побијаном одлуком је правилно, усвајањем жалбе тужене, првостепена пресуда преиначена и захтјев тужитељице одбијен.

Из датих разлога, ревизиони наводи којима тужитељица понавља наводе тужбе да је именована без ограничења мандата и да не може бити разрјешена и којима се позива на пресуду коју је исходила у управном спору, не могу исходити другачију одлуку у овој парници. Тужитељица се у ревизионим наводима неосновано позива на Закон о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске, с обзиром да је одредбама овог закона прописана процедура приликом именовања, док исти не садржи одредбе које би биле примјенљиве у односу на радно правни статус тужитељице. Супротно наводима из ревизије, другостепена одлука није заснована на доказима које је тужена приложила уз жалбу.

Сагласно изложеном, изјављену ревизију је ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић